

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 32

DOM
2016-03-17
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
25187-15

SÖKANDE

MSE Engineering AB, 556942-3097
Box 42
343 21 Älmhult

MOTPART

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

SAKEN

Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Ankomstdatum
2016-03-17

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 706845

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Försvarets materielverk (härefter FMV) genomför en upphandling avseende terrängsläpkärra 1,5 ton med ärendenummer 390165-A1 888911. Vid upphandlingen tillämpas lagen (2011:1029) om upphandling på försvars och säkerhetsområdet (LUFSS). Av tilldelningsbeslut den 10 november 2015 framgår att MSE Engineering AB:s (bolaget) anbud inte ansetts uppfylla alla ställda krav.

Bolaget yrkar i första hand att rättelse ska ske genom att anbudet tas upp till utvärdering. I andra hand yrkas att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen görs om. Som grund för ansökan anför bolaget att anbudet uppfyller alla ställda krav. FMV har felaktigt underkänt anbudet avseende de två i förfrågningsunderlaget benämnda kraven VÅ:4 och VÅ:11. Angående VÅ:11 anför bolaget bl.a. följande. Bolaget har redovisat att kravet VÅ:11 uppfyllts och inte gjort någon reservation. Anbudet beskriver processen för egenkontroll. Rutinerna för egenkontroll har certifierats av ackrediterat organ. Bifogad handling avseende kretskort utgör ett exempel. FMV har långtgående möjligheter att begära förtydliganden och en skyldighet att genomföra förhandling om tveksamhet i kravtolkning råder. Inget av detta är gjort. Förfrågningsunderlaget uppfyller inte kraven på förutsägbarhet. Vinnande bolags anbud innehåller en beskrivning av egenkontroll som omfattar endast ett fåtal av 228 krav FMV ställt. Ska leverantörerna redovisa egenkontroll av samtliga 228 krav måste det anges i förfrågningsunderlaget. Ett sådant krav innebär att endast tidigare leverantörer av den specifika utrustningen kan delta i anbudstävlingen eftersom en komplett beskrivning av egenkontroll av en specifik produkt innebär en orimligt omfattande arbetsmängd. FMV:s tolkning av VÅ:11 strider mot principerna om likabehandling och proportionalitet.

FMV yrkar att bolagets ansökan ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter eller enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 11 § LUFSS). Om den upphandlande myndigheten eller enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFSS eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LUFSS).

Förvaltningsrättens bedömning

Av skyldigheten att behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt (likabehandlingsprincipen) följer att upphandlande myndighet inte får anta anbud som inte har uppfyllt samtliga i förfrågningsunderlaget uppställda obligatoriska krav. Förvaltningsrätten har i målet att ta ställning till frågan om bolagets anbud rätteligen har uteslutits från utvärdering på grund av att anbudet inte uppfyller alla i förfrågningsunderlaget ställda krav.

I förfrågningsunderlaget anges under avsnitt 1 "INLEDNING" andra raden "Skallkraven i detta dokument är markerade med VÅ med efterföljande löpnummer (VÅ:xx) i vänsterkanten. I tredje raden anges "Leverantören skall svara skriftligen på samtliga ställda krav i verksamhetsåtagandet (VÅ). Avsnitt 3 handlar om kvalitetssäkring och under punkten 3.1 Leverantörens verksamhet, VÅ:11 anges "Leverantören skall bifoga ett förslag på leveransmapp/produktionsunderlag med anbudet. Innehållet i underlaget skall

bestå av handlingar som dokumenterar leverantörens egenkontroll.” FMV har oemotsagt anfört att bolaget i till bifogad leveransmapp/produktionsunderlag skickat en beskrivning av kvalitetskontroll av ett kretskort men inte skickat med någon beskrivning av egenkontroll av terrängsläpkärror. Bolaget har däremot anfört att kravet är oklart och att det inte är obligatoriskt krav utan istället ett påbjudet förslag. Förvaltningsrätten finner att varje normalt kunnig och upplyst leverantör bör ha förstått att VÅ:11 var ett obligatoriskt krav samt att det med anbudet skulle bifogas handlingar som dokumenterar leverantörens egenkontroll av föremålet för upphandlingen, en terrängsläpkärra. FMV har inte någon skyldighet att begära förtydliganden eller kompletteringar av anbud efter anbudstiden utgång. Förvaltningsrätten finner att bolaget inte visat att anbudet har uppfyllt det obligatoriska kravet VÅ:11.

Bolaget har vidare anfört att det är oproportionerligt att utesluta bolagets anbud från utvärdering på grund av att bolaget inte anses ha uppfyllt det aktuella kravet. Fråga är då om kravet är proportionerligt i förhållande till föremålet för upphandlingen.

Förvaltningsrätten konstaterar att en upphandlande myndighet har stor frihet att bestämma vilka krav den vill ställa i en upphandling. Kraven måste emellertid vara förenliga med de grundläggande principerna, däribland proportionalitetsprincipen (jfr 1 kap. 11 § LUFSS). Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav på leverantören eller leveransen än som behövs och vad som är ändamålsenligt för upphandlingen. Kraven ska ha ett naturligt samband och stå i proportion till det behov som ska täckas (jfr prop. 2006/07:128 s. 132). Syftet med VÅ:11 har av FMV angivits vara att ge FMV underlag för att bedöma leverantörens kvalitetssäkring. Kravet får betraktas som ändamålsenligt utifrån detta syfte. Bolaget har anfört att kravet är oproportionerligt omfattande i förhållande till föremålet och att kravet medför att endast leverantörer som

tidigare levererat den specifika utrustningen kan delta i anbudstävlingen, vilket enligt bolaget skulle strida mot de gemenskapsrättsliga principerna. Förvaltningsrätten finner inte visat att kravet skulle medföra kostnader som gör det oproportionerligt i förhållande till föremålet för upphandlingen. Även med högt ställda krav på att konkurrensen inte ska begränsas kommer en tillverkare av t.ex. släpvagnar vid upphandling av släpvagnar ha en fördel framför ett företag som aldrig tidigare tillverkat en sådan produkt. Förvaltningsrätten finner inte visat att det aktuella kravet benämnt VÅ:11 i förfrågningsunderlaget varken strider mot likabehandlings- eller proportionalitetsprincipen.

Bolaget har vidare anfört att det strider mot likabehandlingsprincipen att utesluta bolagets anbud från utvärdering på angiven grund eftersom vinnande anbud visserligen innehöll handlingar som dokumenterade leverantörens egenkontroll men att dessa handlingar endast dokumenterade en mindre del av de 228 krav FMV ställt på den aktuella produkten. Förvaltningsrätten konstaterar att det aktuella kravet VÅ:11 är ett obligatoriskt krav avsett att kvalificera anbudet. Förvaltningsrätten bedömer att bolaget anbud inte uppfyller det aktuella obligatoriska kravet och att FMV haft att utesluta anbudet från utvärdering. Den anbudsgivare vars anbud rätteligen uteslutits i kvalificeringsfasen kan enligt förvaltningsrättens mening inte längre betraktas som en presumtiv leverantör. En sådan anbudsgivare kan därmed normalt inte lida eller komma att lida skada på grund av att en annan anbudsgivare som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav antas som leverantör i upphandlingen. Förvaltningsrätten anser att bolaget i förevarande mål, genom vad bolaget anfört i övrigt, inte visat att bolaget lidit eller kan komma att lida skada i den mening som avses i 16 kap. 6 § första stycket LUFSS (jfr HFD 2013 ref. 53). Mot denna bakgrund saknas anledning för förvaltningsrätten att göra någon prövning av om anbudet från vinnande bolag uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. Vid denna utgång saknas också

anledning att pröva de övriga omständigheter som bolaget åberopar till stöd för sin talan.

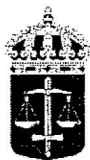
Sammanfattningsvis ska ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Maria Dahlberg
Rådman

Peter Collert har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.